

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัวบุคลากร
กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดตราด จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสำรวจข้อมูลของกลุ่ม
ตัวอย่างในรอบปี 2548 สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข
จังหวัดตราด

1.1.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัวบุคลากร กระทรวง
สาธารณสุข จังหวัดตราด

1.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว
บุคลากรกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดตราด

โดยมีสมมุติฐานว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว วงจรชีวิตครอบครัว
ปริมาณรายได้ประจำ ปริมาณรายได้ชั่วคราว การวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัว และคุณลักษณะ
ของแหล่งลงทุน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการศึกษาประชากรครอบครัว
ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดตราด โดยเจาะจง
หัวหน้าครอบครัวหรือคู่สมรส สุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเป็นชั้นภูมิตามกลุ่มวิชาชีพแล้วแบ่งโควตาตาม
พื้นที่อำเภอ การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา
และทดสอบความเชื่อมั่น ผลการคำนวณโดยใช้สูตรครอนบาคแอลฟาข้อคำถามเกี่ยวกับการ
วางแผนใช้จ่ายเงินมีความเชื่อมั่น 0.9314 และข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของแหล่งลงทุนมีค่า
ความเชื่อมั่น 0.8462 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าสถิติ
ที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่ามัธยฐาน การ
ทดสอบความสัมพันธ์ไค-สแควร์

1.3 ผลการวิจัย สรุปดังนี้

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.63) กลุ่มใหญ่สุดอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 45.57) ส่วนใหญ่มีสถานภาพในครอบครัวเป็นคู่สมรส (ร้อยละ 71.20) กลุ่มใหญ่สุดปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาล (ร้อยละ 40.19) รองลงมาเป็นข้าราชการอื่นๆ (ร้อยละ 37.97) ระยะเวลาทำงานของกลุ่มใหญ่สุดระหว่าง 11-20 ปี (ร้อยละ 44.30) ระยะเวลาการสมรสระหว่าง 11-20 ปี (ร้อยละ 45.88) รองลงมาระยะเวลาการสมรสระหว่าง 6-10 ปี (ร้อยละ 22.47) กลุ่มใหญ่สุดมีบุตร 1 คน (ร้อยละ 37.03) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร ร้อยละ 21.52 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 45.88) ส่วนใหญ่ว่างชีวิตครอบครัวอยู่ในช่วงระยะครอบครัวขยาย (ร้อยละ 79.90) กลุ่มใหญ่สุดมีปริมาณรายได้ประจำระหว่าง 20,000 – 30,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 23.42) ปริมาณรายได้ชั่วคราวไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี (ร้อยละ 41.14) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการวางแผนใช้จ่ายเงินระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.77) ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของแหล่งลงทุนด้านความน่าเชื่อถือของแหล่งลงทุน (ร้อยละ 51.58) รองลงมาให้ความสำคัญด้านผลประโยชน์จากแหล่งลงทุน (ร้อยละ 41.14)

1.3.2 พฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างมีจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัวด้านความต้องการเพิ่มรายได้เกิดความงอกเงยของเงินทุนมากที่สุด (ร้อยละ 67.09) รองลงมามีจุดมุ่งหมายด้านความต้องการเสถียรภาพของรายได้ (ร้อยละ 64.24) กลุ่มตัวอย่างเลือกลงทุนทางตรงร้อยละ 50.32 กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหญ่ที่สุดมีปริมาณร้อยละ 1-15 ของปริมาณรายได้รวม (ร้อยละ 47.79)

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว

- 1) ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัวด้านความต้องการความปลอดภัยของเงินทุน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการลงทุนและปริมาณการลงทุนของครอบครัว
- 2) ระยะว่างชีวิตครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการลงทุนของครอบครัว
- 3) ปริมาณรายได้ประจำของครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัวด้านความต้องการเพิ่มรายได้เกิดความงอกเงยของเงินทุน และมีความสัมพันธ์กับปริมาณการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการลงทุน

4) ปริมาณรายได้ชั่วคราวของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการลงทุนของครอบครัว

5) ระดับการวางแผนใช้จ่ายเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการลงทุนของครอบครัว

6) คุณลักษณะของแหล่งลงทุน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการลงทุนของครอบครัว

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัวบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดตราด โดยตัวแปรที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ดังนี้

- 2.1 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว
- 2.2 วงจรชีวิตครอบครัว
- 2.3 ปริมาณรายได้ประจำของครอบครัว
- 2.4 ปริมาณรายได้ชั่วคราวของครอบครัว
- 2.5 การวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัว
- 2.6 คุณลักษณะของแหล่งลงทุน

2.1 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัวด้านความต้องการความปลอดภัยของเงินทุน โดยมีแนวโน้มว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีจุดมุ่งหมายการลงทุนต้องการความปลอดภัยของเงินทุนมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาดำกว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความรู้ความเข้าใจที่นำไปสู่การตัดสินใจที่ดี ซึ่งผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะคิดวิเคราะห์หรือพิจารณาหาทางป้องกันการสูญหายของเงินทุน ป้องกันความเสี่ยงจากค่าของเงินลดลงอันเป็นผล

จากภาวะเงินเฟ้อ มากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า และสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมของ นักลงทุนในการเลือกโบรกเกอร์และการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ ห้องค้า จังหวัดเชียงใหม่ (เพียงใจ สุยะคุก 2543 : 59-61) ที่พบว่านักลงทุนที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้ม ที่จะใช้ข้อมูลทางด้านการวิเคราะห์เทคนิคในการตัดสินใจลงทุนเพิ่มขึ้น และการศึกษาการตัดสินใจ ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักลงทุนรายย่อยในจังหวัดเชียงใหม่ (ธีระ เศรษฐเสถียร 2539 : บทคัดย่อ) พบว่านักลงทุนที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มใช้ข้อมูลก่อน ตัดสินใจมากกว่านักลงทุนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

สำหรับรูปแบบการลงทุนและปริมาณการลงทุนของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์ กับระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว อาจเป็นไปได้ว่ารูปแบบการลงทุนและปริมาณการลงทุน ไม่จำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนตัดสินใจ เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้กำหนดเกณฑ์การแบ่ง รูปแบบการลงทุนโดยใช้สัดส่วนจำนวนเงินลงทุนที่มากกว่าเป็นตัวกำหนดรูปแบบการลงทุน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำ มีโอกาสลงทุนในปริมาณเงินเท่ากับผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่า สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักลงทุน รายย่อย ณ ห้องค้าจังหวัดเชียงใหม่ (วิลาสินี ชัยวรรณ 2548 : 64-67) ที่พบว่าระดับการศึกษาของ นักลงทุนที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อจำนวนเงินลงทุนที่ใช้ซื้อขายหลักทรัพย์ต่อวัน

2.2 วงจรชีวิตครอบครัว

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าวงจรชีวิตครอบครัวมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าระยะวงจรชีวิตครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการ ลงทุน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ไม่สอดคล้องกับแนวคิดการเปลี่ยนแปลงความสามารถ ในการหารายได้ และภาระความรับผิดชอบในแต่ละช่วงชีวิตที่มีความแตกต่าง เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือกลุ่มวัยทำงาน มีความมั่นคงในอาชีพค่อนข้างสูง มีสวัสดิการรองรับ ภาระที่เพิ่มขึ้นในแต่ละช่วงวงจรชีวิตที่แตกต่าง ทั้งสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตร สวัสดิการค่ารักษา พยาบาล ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครอบครัวสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์กรุงลำปาง จำกัด ปี 2538 (เบญจมาศ ดากัน 2540 : 38-41) ที่พบว่าระยะเวลาการเป็น ครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการออมของครอบครัว

2.3 ปริมาณรายได้ประจำของครอบครัว

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าปริมาณรายได้ประจำของครอบครัวมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าปริมาณรายได้ประจำของครอบครัว มี ความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัวด้านความต้องการเพิ่มรายได้เกิดความอกเงย

ของเงินทุน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด สอดคล้องกับทฤษฎีการลงทุน โดยถูกใจ ที่กล่าวว่า เมื่อรายได้มากขึ้น ผู้ลงทุนก็ต้องการลงทุนมากขึ้น และมีความสัมพันธ์กับปริมาณการลงทุน สอดคล้องกับทฤษฎีฟังก์ชันการบริโภค ที่กล่าวว่า การบริโภคขึ้นกับรายได้ เมื่อรายได้มากขึ้น การบริโภคเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มในอัตราที่ช้ากว่ารายได้เกิดการออมมากขึ้น ครอบครัวจะนำเงินออมไปลงทุนมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการณ์ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของ นักลงทุนรายย่อย ณ ห้องค้าจังหวัดเชียงใหม่ (วิลาสินี ชัยวรรณ 2548 : 64-67) ที่พบว่าจำนวนเงินที่ใช้ซื้อขายหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับรายได้ การศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนในการเลือก โบรกเกอร์และการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ ห้องค้าจังหวัดเชียงใหม่ (เพียงใจ สุขะดุก 2543 : 59-61) ที่พบว่านักลงทุนที่มีรายได้สูงจะมีแนวโน้มใช้เงินลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ สูงด้วย การศึกษาการลงทุนของนักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (สุภารัตน์ มีจิตร 2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าจำนวนเงินลงทุนมีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเนื่อง การศึกษา ปัจจัยกำหนดการลงทุนของภาคเอกชนในประเทศไทย โดยอาศัยข้อมูลสถิติภูมิแบบอนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี 2518-2537 (อุบลรัตน์ ลิ้มปิยารมย์ 2540 : 86-87) ที่พบว่ารายได้ต่อหัวของประชาชนในประเทศปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับปริมาณการลงทุนของภาคเอกชนในทางบวก และการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่ (เรืองฤดี อุคมอนุสรณ์ 2539 : 41-42) ที่พบว่ารายได้เพิ่มขึ้นความต้องการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ก็เพิ่มขึ้น

สำหรับรูปแบบการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณรายได้ประจำของ ครอบครัว อาจเป็นไปได้ว่ารูปแบบการลงทุนของครอบครัว เป็นทางเลือกที่ขึ้นกับความพอใจหรือ ความสะดวกของการลงทุน กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ประจำมากกว่ามีโอกาสเลือกลงทุนในรูปแบบ เดียวกันกับผู้ที่มีรายได้ประจำน้อยกว่า

2.4 ปริมาณรายได้ชั่วคราวของครอบครัว

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าปริมาณรายได้ชั่วคราวของครอบครัวมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าปริมาณรายได้ชั่วคราวของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัว เป็นไปได้ว่าปริมาณรายได้ชั่วคราว ไม่ได้เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการลงทุน ขัดแย้งกับการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่จากรายรับที่ได้จากการ ขายที่ดิน (สุริยา รักการศิลป์ 2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าตัวแปรรายรับจากการขายที่ดินมีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจเลือกประเภทลงทุนของเกษตรกร และ ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการลงทุนของ ครอบครัวขัดแย้งกับทฤษฎีฟังก์ชันการบริโภคที่กล่าวว่า การบริโภคขึ้นกับรายได้ เมื่อรายได้มากขึ้น การบริโภคเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มในอัตราที่ช้ากว่ารายได้เกิดการออมมากขึ้น ครอบครัวจะนำเงินออมไป

ลงทุนมากขึ้น เป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีโอกาสมีรายได้ชั่วคราวมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นจึงไม่มีความจำเป็นหรือไม่กระตือรือร้นที่จะหาช่องทางเพิ่มรายได้จากการลงทุน

2.5 การวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัว

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าการวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าระดับการวางแผนใช้จ่ายเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการลงทุน เป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรในภาครัฐ มีรายได้สม่ำเสมอ มีสวัสดิการรองรับ และมีการลงทุนในภาคบังคับ เช่นการเป็นสมาชิก กบข. มีการฝากเงินโดยหน่วยงานนำเงินเดือนฝากให้เป็นรายเดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการวางแผนใช้จ่ายเงินสูงกว่า มีโอกาสในการลงทุนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการวางแผนใช้จ่ายเงินต่ำกว่า

2.6 คุณลักษณะของแหล่งลงทุน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่าคุณลักษณะของแหล่งลงทุนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะของแหล่งลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว ทั้งจุดมุ่งหมายการลงทุน รูปแบบการลงทุน และปริมาณการลงทุน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในการลงทุนน้อย ถึงแม้มีการลงทุนก็อาจไม่ได้วิเคราะห์วางแผนก่อนการลงทุน ไม่ได้พิจารณาคุณสมบัติของแหล่งลงทุนตามทฤษฎีอรรถประโยชน์ ขัดแย้งกับการศึกษาปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน (ปวิกร จุณณานนท์ 2541 : 139-140) ที่พบว่าความน่าเชื่อถือบริษัทจัดการหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของชีวิตครอบครัว

1) จากผลการศึกษาพบกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัวในระดับปานกลาง จากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมพบว่ากิจกรรมที่ครอบครัวปฏิบัติน้อยในการวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัว คือการจดบันทึกรายการค่าใช้จ่ายและการจัดทำบัญชี ซึ่งทำให้ขั้นตอนการวางแผนใช้จ่ายเงินของครอบครัวไม่ครบกระบวนการ ไม่สามารถประเมินเป้าหมายของครอบครัวได้ การสนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือนอย่างจริงจัง น่าจะเป็นเครื่องมือส่งเสริมความมั่นคงของชีวิตครอบครัวได้

2) จากผลการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัวบุคลากร กระทรวงสาธารณสุขจังหวัดตราด พบว่ามีเพียงร้อยละ 1.27 ที่ไม่มีการลงทุน แสดงว่าบุคลากรในกลุ่มนี้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของชีวิตครอบครัว โดยที่ปริมาณการลงทุนกลุ่มใหญ่อยู่ระหว่างร้อยละ 1 – 15 ของปริมาณรายได้รวม ควรได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานให้มีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยอาจจัดให้มีการลงทุนในภาคบังคับมากขึ้น

3.1.2 การกระตุ้นการลงทุนของครอบครัว

1) จากผลการศึกษาจุดมุ่งหมายการลงทุนของครอบครัว พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายการลงทุนในด้านความต้องการเพิ่มรายได้เกิดความงอกเงยของเงินลงทุน และความต้องการเสถียรภาพของรายได้ แต่มีความต้องการกระจายความเสี่ยง และความพอใจด้านภาษีในระดับต่ำ ภาครัฐควรพิจารณาสร้างแรงจูงใจให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ผู้ลงทุนต้องการ อันจะช่วยส่งเสริมการลงทุนเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนให้ผู้ลงทุนได้พิจารณาในความเสี่ยงของการลงทุน วิธีการกระจายความเสี่ยง และให้ข้อมูลผลประโยชน์ทางภาษีที่ผู้ลงทุนพึงได้รับ

2) จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของแหล่งลงทุนด้านความน่าเชื่อถือ รองลงมาด้านผลประโยชน์จากการลงทุน สถาบันการเงินควรกำหนดนโยบาย และบริหารจัดการอย่างโปร่งใส เป็นธรรม อันจะสร้างความเชื่อมั่น และจูงใจให้ผู้ลงทุนมีการลงทุนมากขึ้น

3) จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว พบว่ารายได้ประจำของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับปริมาณการลงทุนของ

ครอบครัว โดยผู้ที่มีปริมาณรายได้ประจำสูงมีแนวโน้มลงทุนปริมาณมาก สถาบันการเงินควร
ระดมเงินลงทุนจากกลุ่มผู้มีรายได้ประจำสูง เนื่องจากมีศักยภาพในการลงทุน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 นำปัจจัยอื่นที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัวมาศึกษา

ปัจจัยที่อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัว เช่น
ภาระพึ่งพิงของครอบครัว ลักษณะครอบครัวเดี่ยว/ครอบครัวขยาย แหล่งที่มาของเงินลงทุน และ
ทัศนคติต่อการลงทุน เป็นต้น

3.2.2 การเก็บข้อมูล

การศึกษานี้เก็บข้อมูลปริมาณเงินลงทุนของครอบครัว โดยกำหนดให้
กลุ่มตัวอย่างตอบสัดส่วนจำนวนเงินลงทุนต่อรายได้ ซึ่งอาจคลาดเคลื่อน เนื่องจากผู้ตอบจำไม่ได้
หรือคำนวณผิดพลาด ถ้าไม่เป็นปัญหาในเรื่องการละเมิด ควรหาข้อมูลทุติยภูมิจากสถาบันการเงิน
หรือแหล่งลงทุน

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลปริมาณการลงทุนของครอบครัวในการศึกษานี้วิเคราะห์
ข้อมูลจากสัดส่วนเงินลงทุนเปรียบเทียบกับปริมาณรายได้รวมของครอบครัว และแบ่งช่วงกว้าง
ทำให้ไม่สามารถหาค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการลงทุนที่เป็นมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างได้ ในการวิจัย
ครั้งต่อไปอาจกำหนดวิธีการเพื่อหาค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการลงทุนของบุคคลหรือครอบครัวโดย
ทั่วไป เพื่อใช้อ้างอิงเหมือนประสิทธิภาพการออมของบุคคลทั่วไป ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนการออม
ประมาณร้อยละ 5-8 (อัตราส่วนการออม = เงินสดคงเหลือ/รายได้หลังหักภาษี)